

Često postavljana pitanja

Da li je u okviru projekta moguće nabaviti mali plastenik za uzgoj cveća i začinskog bilja? Ova inicijativa bi omogućila uključivanje većeg broja nezaposlenih žena, s obzirom na to da su žene najčešće angažovane u ovoj oblasti.

- **Da,** moguće je nabaviti mali plastenik u okviru projekta, pod uslovom da je u skladu sa ciljevima i zadacima projekta. Uključivanje nezaposlenih žena u ovakvu inicijativu bilo bi u skladu sa osnaživanjem ciljne grupe, jer su žene često glavne učesnice u takvim aktivnostima.

Da li postoji mogućnost da se u okviru projekta kupi oprema, konkretno mašine, kultivatori itd. za individualna domaćinstva?

- **Da,** dozvoljena je kupovina opreme kao što su mašine i kultivatori. Međutim, oprema mora biti korišćena za potrebe zajednice. Namena treba da bude u korist šire zajednice, a ne samo pojedinačnih domaćinstava. Takođe, oprema mora biti finansijski evidentirana i prijavljena u knjigovodstvenim evidencijama organizacije, uz poštovanje transparentnosti i pravilnog finansijskog nadzora.

Da li je moguće da, na primjer, četiri različite organizacije podnesu zajedničku prijavu, pri čemu svaka organizacija podnosi svoj predlog, ali zajedno formiraju jedan veći projekat u kome svaka organizacija realizuje različitu komponentu aktivnosti?

- **Ne,** zajedničke prijave ili partnerstva između organizacija nisu dozvoljene u okviru ovog projekta. Iako ideja može delovati izvodljivo na papiru, takav pristup nosi rizike u pogledu koordinacije i bezbednosti projekta. Pravila projekta zahtevaju da svaki predlog podnosi jedna organizacija, i sve aktivnosti moraju biti koherentne i u okviru jedne aplikantske organizacije.

Prilikom nabavke opreme za ogledna gazdinstva, da li oprema mora biti registrovana na organizaciju, ili može biti korišćena u domaćinstvu?

- Oprema treba **da bude nabavljena i registrovana na organizaciju.** Međutim, nakon kupovine, organizacija može donirati opremu domaćinstvu putem odluke o donaciji. Bez obzira na to, oprema mora biti finansijski evidentirana i prijavljena u evidencijama organizacije, uz poštovanje transparentnosti i pravilnog finansijskog nadzora.

Šta se dešava sa budžetom ako odlučimo da ne kupimo vozila?

- **40% budžeta predviđenih za troškove povezane s vozilima nije obavezno. Taj procenat je indikativan i predstavlja maksimalni dozvoljeni iznos za takve troškove.** Slobodno možete preraspodeliti preostali budžet za druge aktivnosti, pod uslovom da su one u skladu sa ciljevima i smernicama projekta. Sredstva se mogu iskoristiti za druge komponente projekta prema potrebi.

Da li su dnevnice dozvoljene za osobe uključene u projekat tokom terenskih poseta za praćenje aktivnosti?

- **Da**, predviđene su u okviru budžetske stavke: **2.1 Lokalni prevoz**.

Da li je moguće isplaćivati plate angažovanom osoblju (budžetska grupa Ljudski resursi) preko preduzetničke agencije angažovane osobe?

- **Da**, moguće je, pod uslovom da isplata bude u skladu sa lokalnim poreskim zakonima i zakonima o radu. Agencija mora izdati odgovarajuću dokumentaciju (npr. fakturu), a dogovor mora biti finansijski opravдан i transparentan. Potrebno je voditi jasnu evidenciju u svrhu revizije, i usluga mora da odražava stvarno obavljen posao u skladu sa ciljevima projekta.

Da li se početak implementacije može odložiti, odnosno pregovarati da ne počne odmah nakon izbora dobitnika granta?

- Početak implementacije se očekuje ubrzo nakon potpisivanja ugovora o grantu. Ipak, može se razmotriti kratko odlaganje u dogovoru sa ugovornim telom, ako za to postoje opravdani razlozi (npr. administrativni ili logistički). Sve promene moraju biti dogovorene i formalno odobrene pre početka implementacije.

Postoji li ograničenje u vezi sa vrstom opreme koja se može nabaviti?

- **Da**, postoje ograničenja. Iako je nabavka opreme dozvoljena, mora biti **jasno opravdana** kao neophodna za ostvarenje ciljeva predloženog projekta. Nabavka **kancelarijske opreme** kao što su **štampači, računari, mobilni telefoni** i slični artikli uglavnom **nije prihvatljiva**, osim ako nije izričito potrebna za implementaciju aktivnosti projekta i to je propisno opravdano. Sva oprema mora biti isplativa, neophodna i u potpunom skladu sa finansijskim smernicama projekta.

Da li aktivnost u projektu može biti studijska poseta? Ako može, da li se može organizovati i u drugim zemljama Zapadnog Balkana (npr. organizacija iz Srbije organizuje studijsku posetu u Crnu Goru)?

- **Da**, studijske posete su prihvatljive aktivnosti, sve dok doprinose ciljevima projekta i dobro su obrazložene u prijavi. Studijske posete se mogu održavati i u drugim zemljama Zapadnog Balkana. Prekogranično učenje i razmena dobrih praksi se podstiču, posebno ako jačaju regionalnu saradnju i izgradnju kapaciteta.

Može li udruženje kupiti opremu čija vrednost premašuje maksimalno dozvoljeni iznos prema ovom Pozivu, i prijaviti samo deo troška (npr. do 40% ukupne vrednosti projekta) davaocu granta?

- **Da**, to je moguće. Udruženje može kupiti opremu čija vrednost prelazi definisani limit u pozivu (npr. 40% limita za opremu), pod uslovom da **samo prihvatljivi deo** – u ovom

slučaju do 40% ukupnog budžeta projekta – bude prijavljen i refundiran od strane davaoca granta. Preostali iznos mora biti pokriven iz sopstvenih sredstava udruženja. Ova procedura mora biti jasno dokumentovana, a puna cena opreme prikazana uz propratne fakture i razradu koja pokazuje sufinsansirani iznos.